

Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v Blatné za rok 2022

Zdrojem informací o drogové scéně jsou zprávy terénních pracovníků Jihočeského streetworku PREVENT, statistiky Policie ČR, znalost místních poměrů pracovníků sociálního odboru MěÚ Blatná a strážníků Městské policie Blatná. Vzhledem ke změně financování terénní služby (finanční příspěvek poskytuje Svazek obcí Blatenska) probíhá monitoring a výkon služby nejenom v Blatné, ale i v okolních obcích ORP Blatná.

KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY

Místní protidrogový koordinátor/kontaktní pracovník:

- Bc. Kateřina Malečková
- vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Blatná
- kontaktní pracovník vede přehled o zařízeních pro prevenci, poradenství, léčbě drogových závislostí v celé ČR, soustřeďuje informace o drogové scéně, spolupracuje s pracovníky zajišťujícími terénní sociální službu s osobami závislými na návykových látkách
- tel. 383 416 211, e-mail: maleckovak@mesto-blatna.cz

Komise prevence kriminality:

- poradní a iniciativní orgán Rady města Blatná
- komise pracuje od roku 2007, funkční období komise je vždy čtyřleté v návaznosti na volby do obecního zastupitelstva

členové komise:

Mgr. Iva Tvrdá (předseda komise, zastupitelka města)

Bc. Kateřina Malečková (člen komise, vedoucí sociálního odboru MěÚ Blatná)

Jan Hromada, DiS (člen komise, kurátor pro děti a mládež, sociální odbor MěÚ Blatná)

pprap. Martin Tůma (člen komise, Policie ČR, OO Blatná)

Roman Urbánek (člen komise, Městská policie Blatná)

Mgr. Blanka Posavádová (člen komise, ZŠ T. G. Masaryka Blatná)

Mgr. Ondřej Kočovský (člen komise, ZŠ T. G. Masaryka Blatná)

Mgr. Lucie Tešková (člen komise, SOU Blatná)

Drogovou problematikou se zabývají školní metodici prevence, PREVENT 99, z.ú., Pedagogicko-psychologická poradna ve Strakonících (dále PPP), Středisko výchovné péče ve Strakonících, Policie ČR, Městská policie Blatná a další.

KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA BLATNÁ

Koncepce prevence kriminality (dále KPK) města Blatná na období 2021–2023 byla zpracována v souladu se Strategii prevence kriminality na léta 2016–2020 schválenou usnesením vlády ČR č. 447 ze dne 14. 6. 2017 a prodlouženou usnesením vlády č. 652 ze dne 15. 6. 2020 a v souladu s Konceptí prevence kriminality Jihočeského kraje. Dokument byl vytvářen v průběhu roku 2020. Na jeho tvorbě se podíleli členové Komise prevence kriminality. Koncepce prevence kriminality města Blatná byla projednána a schválena v orgánech města usnesením ZM č. 62/20 dne 9. 12. 2020.

FINANCE

Město Blatná dlouhodobě finančně podporuje realizaci terénní sociální práce s uživateli drog a jejich okolím. V roce 2013 se město Blatná a Svazek obcí Blatenska aktivně zapojily do modelu spolufinancování protidrogových služeb ze strany samospráv, kterou připravil Krajský úřad Jihočeského kraje. Pro rok 2022 byl schválen valnou hromadou Svazku obcí Blatenska finanční příspěvek ve výši 120.000,- Kč. Tyto prostředky byly poskytnuty na zajištění terénní sociální služby na území ORP Blatná a v dalších obcích, které jsou členy Svazku obcí Blatenska.

Na realizaci projektů na úseku protidrogové politiky města bylo v roce 2022 Městem Blatná formou individuální dotace poskytnuto celkem 135.000,-Kč:

- 50.000,- Kč – ZŠ T. G. Masaryka Blatná na úhradu preventivních programů
- 70.000,- Kč – ZŠ J. A. Komenského Blatná na úhradu preventivních programů a adaptačního kurzu
- 10.000,- Kč – SOU Blatná na adaptační kurz pro studenty prvních ročníků
- 5.000,- Kč – SOŠ Blatná na adaptační kurz pro studenty prvních ročníků

Město Blatná finančně podporuje provoz NZDM Station 17 částkou 267.300,-Kč ročně.

AKTIVITY V OBLASTI PROTIDROGOVÉ POLITIKY

PRIMÁRNÍ PREVENCE

Primární prevence si klade za cíl odradit od prvního užití drogy nebo alespoň co nejdéle odložit první kontakt s drogou.

Prevenici na základních a středních školách zabezpečují **školní metodici prevence** – ZŠ J. A. Komenského Mgr. Princová, ZŠ T. G. Masaryka Mgr. Kočovský, ZŠ Holečkova Mgr. Hajíčková, SOŠ Blatná Mgr. Hanzlíček, SOU Blatná Ing. Tešková.

Školy zpracovávají a realizují každoročně Minimální preventivní programy. V rámci těchto programů realizují školy besedy a kurzy. Veřejná finanční podpora poskytována Městem Blatná slouží k pokrytí nákladů především na tyto preventivní programy. Čerpání finančního příspěvku je vždy řádně předloženo ke kontrole. Realizátory těchto akcí jsou jednak pracovníci Policie ČR a Městské policie Blatná, ale především odborníci zaměřující se na prevenci sociálně patologických jevů. Primární prevenci se věnovali pedagogové při výuce občanské nauky.

- ZŠ J. A. Komenského Blatná: adaptační pobyt realizovaný pro 6. tř. (částečně financováno z příspěvku Města Blatná); besedy zaměřené na komplexní primární prevenci hrazené částečně z příspěvku Města Blatná zajišťované společností ACET z.s. (Kamarádem být, kamaráda mít 3. – 5. tř.), společností Do světa z. s. (Třída jako kolektiv 6. tř., Respekt, tolerance a úcta 6. tř., Emoce 7. tř., Komunikace 7. tř., Konflikt 8. tř., Sexualita a partnerství .9 tř., Ukončovák 9. tř.); spolupráce s NZDM Station 17.
- ZŠ T. G. Masaryka Blatná: besedy zaměřené na komplexní primární prevenci hrazené částečně z příspěvku Města Blatná zajišťované společností ACET z. s. (Závislosti 8. tř., Bolest jménem šikana 3. tř.), společností Hope4kids z.s. (Jak se stát dobrým kamarádem 4. tř., Co dělat se svým vzhledem 4. tř., Jak překonat starosti ve škole 5. tř.), a společností Do světa z. s. (Třída jako kolektiv 6. tř., Agresivita, šikana 7. tř., Návykové látky 8. tř., Sexualita a partnerství 9. tř.); Pedagogicko psychologickou poradnou (Závislostní chování 7. tř.); spolupráce s NZDM Station 17.
- ZŠ Holečkova, Blatná: s ohledem na věk a stupeň či charakter postižení byli žáci opakovaně informováni v rámci výuky pedagogy školy o zásadách slušného chování, zdravém životním stylu, trávení volného času závislostním chování.

- SOU Blatná: adaptační kurz (1. ročníky, organizovaný DDM Blatná, hrazeno částečně z příspěvku Města Blatná).
- SOŠ Blatná: jednodenní adaptační kurz pro studenty 1. ročníku; zakoupena licence a metodika na soubor preventivních filmů zaměřených na specifickou prevenci (v 1. ročníku bloky - toxikomanie, alkoholismus, nikotinová závislost, ostatní druhy závislostí, kyberšikana a další rizikové chování na internetu, ve 2. ročníku bloky - rizikové sexuální chování). Filmy jsou zařazeny do tematického celku Prevence rizikového chování vyučovaného v 1. a ve 2. ročníku včetně dvouhodinového webináře Martina Kožíška pro studenty všech ročníků zaměřený na rizika spojená s užíváním internetu; zlepšení podmínek pro zajištění zájmových a vzdělávacích aktivit (pomůcky pro sportovní a volnočasové aktivity); spolupráce s NZDM Station 17 (návštěva pracovníků zařízení v prvním ročníku).

Významným poskytovatelem sociálních služeb je od 1.2.2011 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež STATION 17 PREVENT (dále NZDM), jehož provozovatelem je PREVENT 99, z. ú., vedoucím zařízení je Mgr. Miloš Kolman, zařízení sídlí na adrese Spálená 727, Blatná (budova bývalého Steka).

- NZDM plní tři základní funkce, zajišťuje bezpečné prostředí k trávení volného času, místo, kde se neužívá alkohol, drogy a nevzniká agrese. Přípravnými aktivitami podporuje smysluplné trávení volného času, aktivity a interakce s pracovníky jsou cíleny tak, aby u klientů vedly k posílení vlastní zodpovědnosti. Tím, jak se prohlubuje důvěra mezi klienty a pracovníky, začíná individuální práce s klientem.
- NZDM je registrovaná sociální služba dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a je orientována jak na sociální práci a poradenství, tak i na volnočasové aktivity, jejím cílem je odvrácení cílové skupiny od rizikového životního stylu. Činnost zařízení tedy významně napomáhá v prevenci sociálně patologických jevů na území města.
- Věková hranice 12-26 let. V roce 2022 bylo věkové složení klientů 12-23 let. Nejsilnější je dětská skupina 12-14 let, následuje skupina mládeže 15-17 let a dále skupina nad 18 let.
- Otevírací doba: PO – PA od 13:00 do 18:00 hodin. Individuální konzultace pro klienty, rodiče a osoby blízké probíhají v PO-PA od 12:00 do 13:00 hodin. Mimo otevírací dobu pro klienty je v pracovní náplni pracovníků administrativa, vzdělávání, supervize, příprava preventivních témat.
- Tým tvoří 2 pracovníci s úvazkem 2,0.
- Celkový počet klientů v roce 2022 106 osob (v roce 2021 65 osob).
- Celkový počet kontaktů 2413 z toho poprvé kontaktovalo zařízení 111 mladistvých.
- Průměrně denně navštívilo zařízení 10 osob s průměrnou délkou návštěvy 130 minut.
- Službu on-line využilo 334 klientů (v roce 2021 246). Průměrná délka kontaktů na sociálních sítích činila 8 minut.
- Bylo uzavřeno 59 nových smluv (v roce 2021 35 nových smluv).
- Odmítnuto bylo 6 osob z důvodu nízkého věku, 38 osob pro naplněnou kapacitu a 10 osob pro porušování pravidel.
- Z volnočasových aktivit byla hudební zkušebna využita 774x a 1526x ostatní volnočasové aktivity.
- V průběhu celého roku probíhaly tvořivé a kulinářské dílny a besedy s externími hosty zabývajícími se zneužíváním návykových látek.
- Pro vychovatele internátu SOŠ Blatná byla realizována zakázka v oblasti nikotinových náhrad.
- V roce 2022 pokračovala spolupráce s blatenskými školami (ZŠ J. A. Komenského, ZŠ T. G. Masaryka, SOU Blatná, SOŠ Blatná).
- Klienti zařízení spolupracovali s Kulturní Plantáží Blatná na přípravě a organizaci Student jamu (zapojeno 12 klientů).

SEKUNDÁRNÍ A TERCIÁRNÍ PREVENCE

Úkolem sekundární prevence je předcházet vzniku, rozvoji a přetrvávání závislostí u osob, které již drogu užívají, případně se na ní staly závislé. Prevence zahrnuje intervenci, poradenství a léčbu. Terciární prevence se zabývá předcházením vážnému či trvalému zdravotnímu a sociálnímu poškození z užívání drog nebo návykových látek. Patří sem např. sociální rehabilitace, doléčování a podpora v abstinenci.

PREVENT 99, z.ú.

Heydukova 349, Strakonice

Zapsaný ústav PREVENT 99 Strakonice je největším poskytovatelem protidrogových služeb v jižních Čechách, působí s terénním programem v Blatné od roku 2002. Terénní práci provádí terénní pracovníci zařazení pod **Jihočeský streetwork PREVENT**.

Cílem projektu je snižovat a eliminovat negativní dopady spojené s užíváním návykových látek a ochrana veřejného zdraví, která zahrnuje bezpečnou likvidaci injekčního materiálu a snižování výskytu infekčních chorob. Své služby zaměřují na podporu ke změně života uživatelů drog a podporu uživatelů drog, kteří se rozhodnou vydat se na cestu směrem k abstinenci od drog, pomoc a podporu klientům z řad sociálního okolí uživatelů drog (rodiče, příbuzní, známí), osvětovou činnost v oblasti protidrogové problematiky.

- Služba je poskytována standardní formou dle § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a Standardů odborné způsobilosti pro zařízení a programy poskytující odborné služby problémovým uživatelům a závislým na návykových látkách Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.
- Terénní program poskytuje své služby v Blatné dlouhodobě se stabilním týmem terénních pracovníků. Hlavní náplní práce je systematická a kontinuální sociální práce s klienty, kteří opakovaně využívají služeb s cílem jejich sociální stabilizace.
- Služba je poskytována jednak stávajícím klientům (osoby závislé) a dále osobám ohroženým závislostmi (mládež s rizikovým chováním typu kouření konopí apod.). Kontakty probíhaly v přirozeném prostředí těchto osob převážně v bytech a dále přímo na ulicích města, v parcích (např. u vlakového a autobusového nádraží, v parku u ZŠ J. A. Komenského, v Husových sadech) a v okolních obcích.
- V roce 2022 služeb terénního programu pravidelně a kontinuálně využívalo celkem 22 klientů (v roce 2021 18 klientů). Všechny osoby užívali návykové látky nitrožilně. Nejčastěji užívanou látkou jsou opiáty (Subutex, Heroin) v kombinaci s užíváním alkoholu, THC a dalších látek. S těmito uživateli služby proběhlo 153 kontaktů (v roce 2021 187 kontaktů). Někteří klienti zajišťují sekundární výměnný program tzn., že mění injekční stříkačky pro další klienty, kteří zatím nechtějí aktivně vstoupit do kontaktu s terénními pracovníky. V sekundárním výměnném programu může být cca 8 injekčních uživatelů drog.
- Za rok 2022 bylo terénními pracovníky osloveno 60 osob (v roce 2021 41 osob) z řad cílové skupiny v rámci oslovování potencionálních klientů. Proběhlo 262 (v roce 2021 191) výkonů kontaktní práce, 9 výkonů individuálního poradenství. Iniciátory těchto kontaktů jsou zpravidla terénní pracovníci, kteří vytipovávají osoby, které mohou spadat či pravděpodobně spadají do cílové skupiny osob závislých a závislostí ohrožených. Typickým příkladem je oslovování mládeže, která na veřejných prostranstvích kouří konopí. Konkrétně tyto intervence vypadají tak, že terénní pracovníci aktivně oslovují neorganizovanou mládež, která na veřejných prostranstvích užívá konopí či alkohol. Během oslovení terénní pracovníci od těchto osob zjišťují, jaké mají povědomí o rizicích užívání návykových látek, seznamují je s riziky. Dalšími častými tématy jsou např. zvládání studijních povinností, trávení volného času. Pracovníci se rovněž zajímají o to, jak konkrétní jedinci vnímají situaci ve své lokalitě, zda se někde nacházejí použité injekční stříkačky, zda existují místa, kde by bylo možné potkat osoby, které užívají drogy.
- Služba byla poskytována pravidelně a celoročně každé úterý v čase 14:00 – 17:00 hodin na území města Blatná a v přilehlých obcích. Zároveň byli pracovníci klientům či zájemcům o službu k dispozici po celý rok on-line v rámci zavedeného on-line poradenství na sociální síti Facebook.

- V Blatné bylo v roce 2022 vyměněno 10 367 ks injekčních stříkaček. Oproti roku 2021 došlo k poklesu počtu vyměněných stříkaček o 11 376 ks tedy více než o 50%. Tento pokles souvisí s tím, že nitrožilní uživatelé drog omezili kontakty se službou, což může být způsobeno vyšší fluktuací klientů nebo nástupem do výkonu trestu odnětí svobody. Za rok 2022 nebyly ve městě Blatná nalezeny službou v rámci mapování lokalit žádné injekční stříkačky, 4 injekční stříkačky likvidovala Městská policie Blatná.
- Vedle výměny jednorázových injekčních stříkaček je možné získat také šňupátka, želatinové kapsle pro perorální užití drog. V rámci ochrany veřejného zdraví a minimalizace rizik přenosu infekčních chorob bylo vydáno 102 ks kondomů.
- Testování na infekční choroby využili 3 klienti (v roce 2021 6 klientů).
- Na rok 2023 plánují terénní pracovníci mapování lokalit ve večerních a nočních hodinách, častější kontakt s NZDM Station 17 a oslovování klientů v online prostoru.
- Z pohledu terénních pracovníků je situace na drogové scéně v Blatné stabilizována. Terénní program nezaznamenal výrazné změny v trendech a užívání návykových látek ve městě. Je potřeba udržet nezbytný standard odborné práce, tedy realizovat minimálně pravidelné každotýdenní výjezdy do lokality v časové dotaci 3 hodin týdně přímé práce ve městě.

Zpracovala: Bc. Kateřina Malečková
V Blatné dne 15.3.2023